

дівчинка, якій вже віднадіяли
підліткову відповідальність та зобов'язання
зберігати та передавати їх батькам та

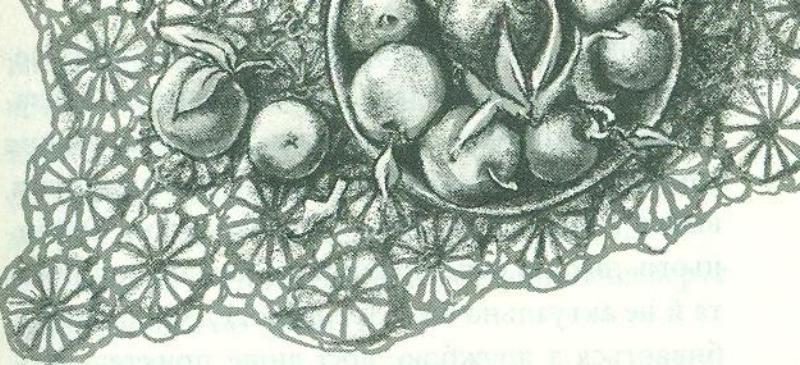
бабусям та дідусям.

Ім'я Софії та її ідеї передалися у писемну форму
в книжці «Софіїкі» («Софіїкі»), яку відомий письменник

Василь Симонов

записав у 1920 році. Він писав про Софіїку як про дівчину, яка
важить, що вона має зобов'язання передавати
відомості старих людей молодим.

Софіїку вважають першою дівчиною-вченкою в Україні.

Завадчук». Або: «Коли вдасться до самого вечора просидіти на чаї, Дмитро Іваненко їй запропонує дружбу». Чи: «Якщо протягом тижня спроможеться розгребти завали своєї тумбочки, вийде заміж за Вадима Кулаківського». Останнього, звісно, перевірити поки що не довелося, та й не актуально вже. Зрештою, і Дмитро не набивається з дружбою, досі лише приятелють. Але ж, мабуть, хотів... Хай там як, а завжди ці свої завдання-забобони дівчинка намагалась виконати.

Для годиться роззирнулася. Хоч і знала, що в кімнаті нікого. Якщо не брати до уваги молочно-бджолиного шумовиння розквітлої абрикоси у глибині вікна їхнього другого поверху. На підвіконні так само непричेपно завмерли у вазі червоні тюльпани. Під ними невинно спала улюблена кішечка Чорнобілка: ну чистісінько тобі хмарка абрикосового цвіту поверх чорних гілок! Весна нуртує і перемагає. От і сьогодні весна виманила на прогулянку не лише маму з братиком, але й вічно зайнятого тата.

Так, зосередитись над підручником (ще трохи — і на цілі канікули можна буде про нього забути)...

«Ночуй у шафі!»

Погляд повернув до старої прарабусиної шафи. О, та шафа! Різьблена, з широкою шухлядою

внизу, ще од праਪрадіда Павла й прарабабусі Горпини по маминій лінії. Її не проміняли на харчі навіть у голодовку! Почесна «пенсіонерка», регулярно змащувана щонайдорожчими засобами для меблів, схотіла згадати молодість?..

Що ж, очуй то й очуй — Софійці вчетверте повторювати не треба.

Прокинулась задовго до писку будильника. Не дивно: зігнута у три погибелі, ноги затерпли!.. У шафі зі спанням не розженешся! Ще й Чорнобілка хазяйновито виклалась на всю довжину, лапи на господиню закинула!

Відсунула кицьку і, тримаючи подушку та ковдру, випурхнула-вивалилась із роззвялених щелеп задушливої шафи.

А ранок же який, Господи!

Сонце, помножене на кожну абрикосову квіточку, ллється у шибку. Проходячи крізь скляну тюльпанну вазу, додається в геометричній прогресії (от ця математика!) і заповнює кімнату коловоровими зайчиками.

Солодко потяглася, аж у занімлій потилиці хруснуло. Уявila себе геройнею картини, яку стрічала в численних малярських дядькових книжках. «Ранок» зветься. Тетяни Грушевської? Ні, Яблонської! Ох, треба цього літа освіжити знання живопису! А то все алгебра та алгебра!..

Як і належало б ідеальній дівчинці з картини, зробила сяку-таку зарядку (потилищо таки добряче залежала!). Привіталась до букета, запалившись жаром од тюльпанів: позавчора їх подарував Сашко...

Посунула вазу, відчинила фрамуги (здається, так було і в Яблонської). Ні, класно все-таки жити на світі! Не гірше, ніж геройні сонячного полотна!

З вікна, щоправда, війнуло цигарковим димом. Відколи сусіди знизу повернулись із далеких заробітків, їх, мабуть, ніхто б і не чув, якби ото вранці та ввечері не мали звички палити у дві цигарки. Зимою ще нічого, а як потеплішало...

Але й це зараз не могло зіпсувати Софійчино-го картинного настрою.

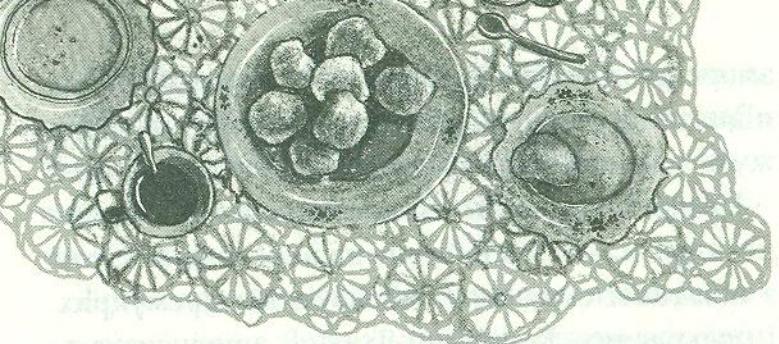
«Раз-два», «раз-два» (влітку серйозно займеться гімнастикою) — пританцюючи, переметнулась до дзеркала. Колись любила годинами видивлятись у вікно, а відколи з її життя зникла головна красуня-суперниця Росава Підлісняк, узяла за звичку стирчати в люстерку. Вивчати власне відображення. Воно, те відображення, здебільшого їй не подобалось. Так, трохи виструнчилася, виточилася-витончилася. Так, шкіра наче очистилася. Навіть у волоссі та очах поселилась якась чи то загадка, чи то лукавинка... Але якщо придивитись пильніше... Поперечна

зморшка на лобі неодмінно з'являється, щойно підняти брови!.. Перша ознака старіння?! Кажуть, людина старіє од народження...

Не диво, що загадкова листівочка без зворотної адреси, яку на свій день народження витягла з поштової скриньки: «Кайфую від премудрих і прекрасних. Козирний Туз», — призначалась сусідці Росаві. Проте й ревнощів не було. Особливо коли після тієї листівочки тіточка Сніжана пожартувала, що, мовляв, скоро навіть наймоднішій кралечці 7-В класу, Ірці Завадчучці, доведеться робити пластику чи мінімум якусь ліпосакцію, аби дорівнятися до Софійчиної тоненької фігурки й чистенького усміхненого личка!

Запікав будильник на мобілці. У батьківській кімнаті прокинувся малий Ростик. Сподіваючись на сніданок, муркотливо потерлась об ногу кицька.

День розпочався. До бою!

Розділ 2

Картинка зі сну

Спочатку Софійка мала намір запросити на сьогоднішню виховну годину дядька Сергія, або Пустельника, як із Софійчиної легкої руки його називають у дома. Щоб він як художник розповів їм про ту ж таки Тетяну Грушевську-Яблонську. Заодно показав би власні картини. На одній із них — міська вулиця з Софійкою углибині. Тобто самої Софійки не дуже впізнати, але всі знають, що зображені там лазурові черевички є тільки в неї. Хай би і Дмитро, і Вадим, і Завадчукка оцінили, що навчаються в одному класі не просто з якоюсь Щербань Софією, а з Музою!

Та й керівничка Ліда Василівна з полегшенням зітхнула б: вона сама рада уникнути запланова-

ної нудної лекції «Вплив суспільних стереотипів на моральність підлітків».

Проте, як зрозуміла з ранкового тітоньчино-го дзвінка, Пустельник ще вдосвіта зненацька погнався до Леськівського замку. Телефон аж хлипав: тітонька (вона ж Сніжана) страшенно засмучена, адже сьогодні чоловікова черга бавити малого. Тепер доведеться ламати графік прийому пацієнтів!

Тоді Софійка вирішила запропонувати класові екскурсію в картинну галерею.

Цю ідею сприйняли радо. По-перше, проголошена тема про стереотипи, надто ж суспільні, нікого не надихала. Від слова «підліток» без п'яти хвилин восьмикласників узагалі тіпало. По-друге, нікому не хотілося цілу виховну годину (шостий урок!) умлівати в спекотному, вікнами до сонця, біологічному кабінеті. По-третє, це значно веселіше, ніж попередня Софійчина ідея з прибиранням берегів річки Кам'янки. О, під час того виснажливого прибирання їхній 7-В прочесав усі береги, зібрав на себе все торішнє лугове реп'яшша і дуже захотів їсти. Крім того, Софійка подерла курточку, Іваненко збив до крові коліна, Ірка згубила чотири накладні нігті. Їхній 7-В утилізував тоді центнери екологічних, як мовила вчителька, папірців та сухостою, понастягував до сміттєвих баків тони неекологічних упаковок,